

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ, ΤΟΜΕΑΣ ΙV
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΠΕΡΙΟΧΗ
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ ΙΙ

Επεμβάσεις στον Αστικό Χώρο

Μαράντος Τάσος ar15511
Μηλόπουλος Στέφανος ar15545
Τσάμη Αθηνά ar15431

Διδάσκουσα: Βαλεριάνου Κωνσταντίνα
Ακαδημαϊκό έτος: 2017-2018

Κοινωνικός χώρος είναι ο οποιοσδήποτε χώρος στον οποίο οι άνθρωποι μπορούν να αναπτύξουν χαρακτηριστικά κοινωνικοποίησης όπως η διά δράση, η συζήτηση, το δημιουργικό παιχνίδι.

Η ζωή στον δημόσιο χώρο, για παράδειγμα σε μια πλατεία, είναι η αλληλεπίδραση των κοινωνικών ομάδων που υπάρχουν σε αυτή, η δράση τους και οι ροές που σχηματίζουν μέσα στην μέρα.

Ωστόσο, όλες αυτές οι δράσεις θα μπορούσαν να λειτουργούν περισσότερο ευεργετικά, διδακτικά και ευχάριστα για τον άνθρωπο.

Η έρευνα μας

Μετά την μελέτη μας γύρω από την πλατεία Κοραή συγκεντρώσαμε ορισμένα συμπεράσματα που προέκυψαν από επιτόπια διήμερη παρατήρηση.

Τα αποτελέσματα μας τα κατατάξαμε σε έναν πίνακα λαμβάνοντας υπόψιν μας την εκτεταμένη μελέτη που προηγήθηκε γύρω από την πλατεία. Οργανώσαμε τις παρατηρήσεις μας και τις καταγράψαμε σε χρονικά διαστήματα των 2 ωρών. Σε αυτά τα χρονικά διαστήματα καταγράψαμε τις ροές των ανθρώπων στα όρια της πλατείας Κοραή και τριγύρω. Ωστόσο αυτές οι ροές χαρακτηρίζονται από την ηλιακή ομάδα όπου ανήκουν οι συγκεκριμένοι άνθρωποι, τις ιδιότητες των ανθρώπων καθώς και το που ήθελαν να φτάσουν. Το που ξεκινούν και που φθάνουν σχετίζεται με τις χρήσεις των ισογείων και των ορόφων στην περιοχή, ανάλογα με τις εμπορικές χρήσεις ή τις υπηρεσίες που συγκεντρώνονται άνθρωποι ακολουθούν διαφορετικές πορείες μέσα σε μια μέρα. Σε περίπτωση που ένα κελί είναι άδειο σημαίνει ότι τις συγκεκριμένες συντεταγμένες (ώρας ψ, ιδιότητας κλπ χ) δεν συναντάτε τότε. Άμα ένα κελί περιέχει κύκλο χρωματισμένο σημαίνει ότι συναντάται η συγκεκριμένη κίνηση και την χρησιμοποιούν άνθρωποι της αντίστοιχης ηλικιακής ομάδας με το χρώμα που αντιστοιχεί στον κύκλο. Καλούμαστε λοιπόν να εξετάσουμε μέσω του πίνακα μας και καταλήγουμε σε βασικές ροές ανά διάστημα ώρας και ύστερα σε πιο συγκεντρωτικούς χάρτες με βάση τα συμπεράσματα που βγάζουμε από την ερευνά μας.

Αναλυτικός πίνακας ανθρώπινων ροών

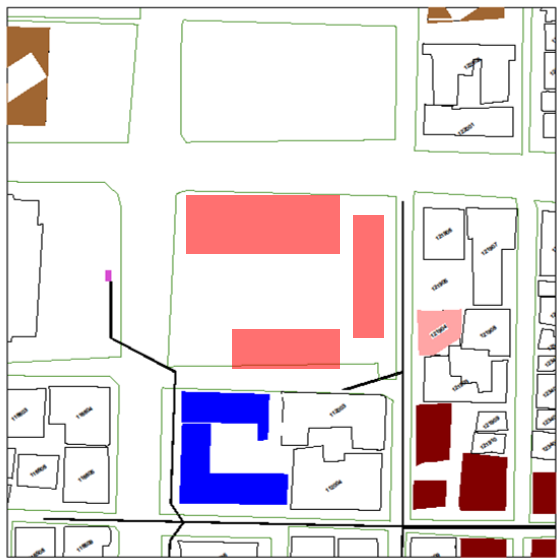
ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
Α Ι,
ΧΑΡΤΗΣ:

27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

ΩΡΕΣ		ΗΛΙΚΙΕΣ				ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ					ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ				
		0-18	19-25	26-70	71+	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ	ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ	ΜΜΜ	ΕΜΠΟΡΙΟ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	ΣΧΟΛΕΙΟ
06:00-08:00	ΠΡΩΙ			●				●				●			
08:00-10:00		●	●	●	●	●	●	●		●	● ● ●	●	● ●	●	● ●
10:00-12:00				●	●					●	●		●	●	
12:00-14:00	ΜΕΣΗΜΕΡΙ			●				●		●	●				
14:00-16:00		●	●	●		●	●	●	●		● ● ● ●			●	● ●
16:00-18:00	ΑΠΟΓΕΥΜΑ	●			●	●		●		●	● ●		●		●
18:00-20:00		●	●	●	●	●	●	●	●	●	● ● ● ●	●		● ● ●	●
20:00-22:00	ΒΡΑΔΥ	●	●	●		●	●		●		● ●	●		● ● ● ●	●
22:00-24:00			●	●					●		● ●			● ●	
24:00-02:00			●	●					●					● ●	
02:00-04:00			●											●	
04:00-06:00				●										●	

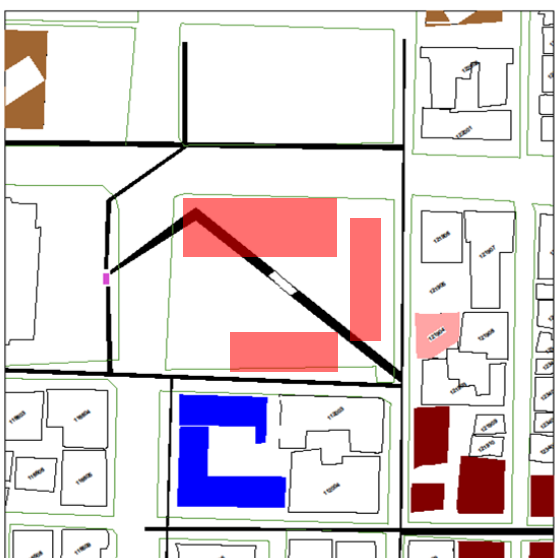
Χάρτες Ανθρώπινων Ροών

Χάρτης 31

10:00-12:00

Χάρτης 33

14:00-16:00

Χάρτης 35

18:00-20:00

Συμπερασματικά, από τους χάρτες ροών που προηγήθηκαν εντοπίζουμε ότι η κίνηση στον χώρο της πλατείας Κοραή δεν γίνεται με ελεύθερο και άνετο, για τον πολίτη, τρόπο. Τα έργα του μετρό, σε συνδυασμό με τις συμπαγείς, γραμμικές, παρατάξεις των επεκτάσεων των καταστημάτων στις δυο απο τις τρεις πλευρές της πλατείας, δημιουργούν σκληρά όρια στην πλατεία που δεν επιτρέπουν την διάχυτη κίνηση μέσα σε αυτή.

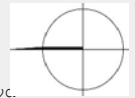
Στον χάρτη 31 παρατηρούμε ότι οι άνθρωποι δεν την επιλέγουν καν ως χώρο κίνησης τους προς τις υποχρεώσεις τους, ενώ στους χάρτες 33 και 35 εντοπίζεται η περιορισμένη κίνηση που προκύπτει λόγω των εγκαταστάσεων και της υφιστάμενης κατάστασης και η εγκατάσταση των επισκεπτών της σε περιορισμένο και κλειστό περιβάλλον

- ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- ΠΡΟΠΤΗΜΟΣ
- ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΓΡΑΦΕΙΑ
- ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

μετρό - κιάσκια
Κλίμακα: 1:1000

Πηγή χάρτη : <https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12149>

ψηφιακό υπόβαθρο από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία I το οποίο έχουμε προσωπικά επεξεργαστεί σύμφωνα με το υπόμνημα.

Ζητήματα - Η πλατεία Κοραή

-μεγάλα δημόσια έργα υποδομής (π.χ μετρό, τραμ) καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος της πλατείας με αποτέλεσμα την συρρίκνωση του ζωτικού χώρου της πλατείας και κατ' επέκτασιν περιορίζουν τις δυνατότητες κίνησης στην πλατεία.

-η παράταξη των επεκτάσεων των εμπορικών καταστημάτων στα ισόγεια των κτιρίων δημιουργούν αξονικές και περιορισμένες ροές με αποτέλεσμα την μη ελεύθερη κίνηση στην πλατεία

-τα έργα του μετρό, που καταλαμβάνουν πάνω από το $\frac{1}{3}$ της πλατείας, σε συνδυασμό με την υφιστάμενη κάτοψη Π (από στοιχεία άνω των 2 μέτρων) εκφράζουν μια κλειστή εσωστρεφή πλατεία, μια αποκεντρωτική πλατεία, καθώς ορίζουν ως βασική την εξωτερική περιμετρική κίνηση.

-εμπλοκή πολλών κινήσεων διαφορετικού χαρακτήρα, διαφορετικές ποιότητες κινήσεων ανάλογα με τις δραστηριότητες και τις ηλιακές ομάδες (πχ χαλαρή βόλτα στα μαγαζιά / βιαστική πορεία εργαζομένου προς δημοσιές υπηρεσίες) συσχετισμός με τις ώρες αιχμής όπου σημειώσαμε με το πινακάκι μας.

-σημαντική είναι η διατήρηση της ποικιλομορφίας γύρω από τους δημόσιους χώρους να παραμείνει δυναμική και ζωντανή στο πέρασμα του χρόνου. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενίσχυση δυναμικών δραστηριοτήτων που αφορούν διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και έχουν σχέση με τον πολιτισμό, υπηρεσίες, εμπόριο και ψυχαγωγία.

Το κέντρο μιας πόλης είναι ένας ζωτικός πυρήνας, όπου συγκεντρώνονται υπηρεσίες, εμπόριο, ψυχαγωγία, ακόμα και κατοίκηση. Πολυσύχναστο μέρος, με κίνηση, ανθρώπους, αυτοκίνητα, έντονη κινητικότητα και ζωή.

Σκοπός μας: *Ο επαναπροσδιορισμός του κέντρου του Πειραιά, ο σχεδιασμός του κέντρου της πόλης με μέριμνα τους ανθρώπους. Στόχος η επίλυση ζωτικών ζητημάτων του κέντρου του Πειραιά όπου εντοπίσαμε, λαμβάνοντας υπόψιν τις δυνατότητες του περιβάλλοντος όπου δραστηριοποιούμαστε*

ομάδα S|O|S

ομάδα συντονισμού του δημόσιου χώρου

Δρα σε περιπτώσεις "έκτακτης ανάγκης"
μακροχρόνια έργα υποδομής που καταλαμβάνουν
μεγάλη έκταση δημόσιου χώρου και επηρεάζουν τις
συνήθειες ροές κινήσεων στον εκάστοτε χώρο
στοχεύει στην βέλτιστη διαχείριση του υφιστάμενου
χώρου σε συνδυασμό με τα κατά περίπτωση έργα.

δικαστικό μέγαρο Πειραιά

νέα κλειστή αγορά Πειραιά

περιοχές γύρω από τα έργα του τραμ

παραδείγματα όπου θα μπορούσαμε να παρέμβουμε

Η ομάδα **S|O|S** έχει ως **στόχο** την έγκαιρη επέμβαση σε ζητήματα διαχείρισης του δημόσιου χώρου για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα ως την αποπεράτωση του έργου με **ευρύτερο στόχο** τον επαναπροσδιορισμό και την βέλτιστη λειτουργία του χώρου

Εφαρμογή στην πλατεία Κοραή

Ομάδα S|O|S - δημόσιου χώρου

Σε συνεργασία:

α) *Με πολίτες:* συνεντεύξεις, οργάνωση ημερίδων για ενημέρωση, συζήτηση, δυναμική νεολαίας ενεργοποίηση πολιτών, συνελεύσεις επιτροπής κατοίκων περιοχής.

β) *Συνεργαζόμενοι φορείς:* δήμος, πολεοδομία, νομαρχία, ευρωπαϊκή ένωση (προγράμματα ανάπτυξης / χρηματοδότηση), με τους εκάστοτε φορείς που έχουν αναλάβει το έργο οι οποίοι προσδιορίζουν βασικές παραμέτρους (χρόνος αποπεράτωσης έργου, προϋπολογισμός).

γ) *Προσωπική μελέτη της ομάδας,* παρατήρηση, έρευνα, συζήτηση, συνεργασία, ανάλυση δεδομένων, προσωπική άποψη με σκοπό την καλύτερη δυνατή τοποθέτηση, λαμβάνοντας υπόψιν το σημείο παρέμβασης, αλλά και την ευρύτερη περιοχή.

Τι προσφέρει:

Αποκαθιστά τη ζωή στον δημόσιο χώρο | Άμεση εγκατάσταση-> επίλυση προβλήματος | Ανακούφιση του δημοσίου χώρου

Με ποια μέσα: οικονομικά υλικά, γρήγορη συναρμολόγηση | προκατασκευασμένες, ελαφριές κατασκευές, κινητά πάνελ | επανάχρηση υλικών, ανακυκλωμένα ή ανακυκλώσιμα υλικά.

Κίνδυνοι- Προβληματισμοί:

Δυσκολία ανεύρεσης χορηγών - Μη επαρκής χρηματοδότηση - Το παρωδικό έργο να γίνει μόνιμο- Καθυστερήση εργασιών - Ανεπιτυχής συνεργασία φορέων - χρονοβόρα συνεννόηση με τους πολίτες

Το λογότυπο της ομάδας μας

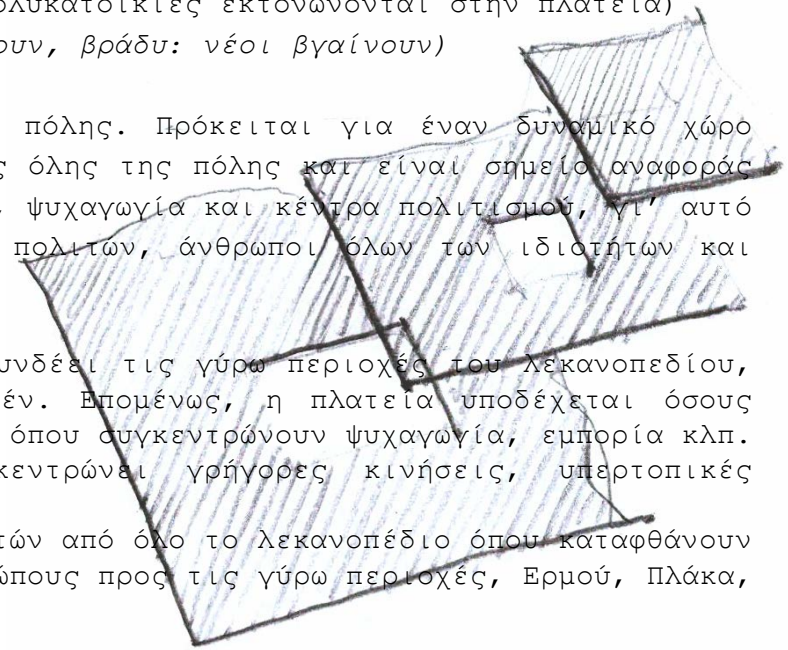
Κλίμακα ανάγνωσης της πόλης

Αναγνωρίζουμε γενικά την πλατεία σε τρία επίπεδα:

α) Τοπικό- Γειτονιά: αποτελεί χώρο συγκέντρωσης, συνάντησης και αναψυχής, αφορά τους κατοίκους της γύρω γειτονιάς και μαζεύει ηλικιακές ομάδες ανάλογα με τις ώρες. Επίσης βοηθά στην πολεοδομική-κτιριακή αποσυμφόρηση της γειτονιάς (κενά- πλήρη, ψηλές πολυκατοικίες εκτονώνονται στην πλατεία)
(πχ πρωί: ηλικιωμένοι κάνουν βόλτα, απόγευμα: παιδιά παίζουν, βράδυ: νέοι βγαίνουν)

β) Κέντρο πόλης: αποτελεί τον πυρήνα και την καρδιά της πόλης. Πρόκειται για έναν δυναμικό χώρο συγκέντρωσης, εμπορίου και αναψυχής, αφορά τους κατοίκους όλης της πόλης και είναι σημείο αναφοράς και συνάντησης. Το κέντρο συγκεντρώνει εμπορικούς δρόμους, ψυχαγωγία και κέντρα πολιτισμού, γι' αυτό επιλέγουν να κινηθούν σε αυτό όλες οι ηλικιακές ομάδες πολιτών, άνθρωποι όλων των ιδιοτήτων και συνυπάρχουν κατά τη διάρκεια της μέρας.

γ) Υπερτοπικό: η πλατεία αποκτά μια συγκεκριμένη χρήση, συνδέει τις γύρω περιοχές του λεκανοπεδίου, τα προάστια, αποτελεί σημείο αναφοράς και σήμα κατατεθέν. Επομένως, η πλατεία υποδέχεται όσους καταφθάνουν στην περιοχή και τους κατευθύνει σε γύρω μέρη όπου συγκεντρώνουν ψυχαγωγία, εμπορία κλπ. Συμπερασματικά μια υπερτοπικής εμβέλειας πλατεία συγκεντρώνει γρήγορες κινήσεις, υπερτοπικές λειτουργίες και κεντρικά κτήρια δημόσιας χρήσης.
(πχ. Πλατεία Συντάγματος σημείο συνάντησης- υποδοχής πολιτών από όλο το λεκανοπέδιο όπου καταφθάνουν με μετρό, τραμ, λεωφορεία. Η πλατεία διοχετεύει τους ανθρώπους προς τις γύρω περιοχές, Ερμού, Πλάκα, με δημόσια κτήρια όπως η Βουλή- σήμα κατατεθέν.)

πλατεία Κοραή | Πειραιάς

Κλίμακα ανάγνωσης της πόλης- Πειραιάς

Στην περίπτωση της κεντρικής πλατείας Κοραή του Πειραιά, διαβάζονται, μπλέκονται και συνυπάρχουν τα τρία επίπεδα ανάγνωσης του χώρου.

α) Τοπικό- Γειτονιά: Μικρά ποσοστά κατοικίας συναντάμε στην περιοχή.(παράρτημα-χάρτης2) Η προσωπική μας παρατήρηση μας οδήγησε σε συμπεράσματα ότι συναντάμε χρήσεις γειτονιάς στην κεντρική πλατεία σήμερα.

(πχ οι ηλικιωμένοι άνθρωποι όπου κατοικούν στην περιοχή χρησιμοποιούν την κεντρική πλατεία για τον πρωινό τους περίπατο, καθώς και τα παιδιά της γειτονιάς το απόγευμα παίζουν με τα ποδήλατά τους)

β) Κέντρο πόλης: Αποτελεί πυρήνα του Πειραιά , συγκεντρώνει διοικητικές και δημόσιες υπηρεσίες, εμπορικούς δρόμους και πολιτιστικά κέντρα. Αναφέρεται στα χαρακτηριστικά που αφορούν την πόλη, στα όρια που της ορίζονται. Συνδεδειγμένο κέντρο ένωσης και μετάβασης ανάμεσα στο ποικιλόμορφο δίκτυο της πόλης. (παράρτημα-χάρτης1&2)

γ) Υπερτοπικό επίπεδο παρατηρείται: (α) λόγω των τοπόσημων κτηρίων όπου αναγνωρίζει κάθε επισκέπτης, (β) λόγω των λειτουργιών γύρω από την πλατεία, (παράρτημα-χάρτης2) (γ) λόγω της κεντρικής λεωφόρου «Ηρώων Πολυτεχνείου» όπου συνδέει τον Πειραιά με την Αθήνα, (παράρτημα-χάρτης1) (δ) λόγω των κεντρικών δρόμων όπου συνδέουν το λιμάνι με το κέντρο.

Ο υπερτοπικός χαρακτήρας ανεβαίνει καθημερινά λόγω της αποπεράτωσης του μετρό, τραμ και γενικότερα τη συγκέντρωση των ΜΜΜ.

παραπομπές σε χάρτες στο παράρτημα

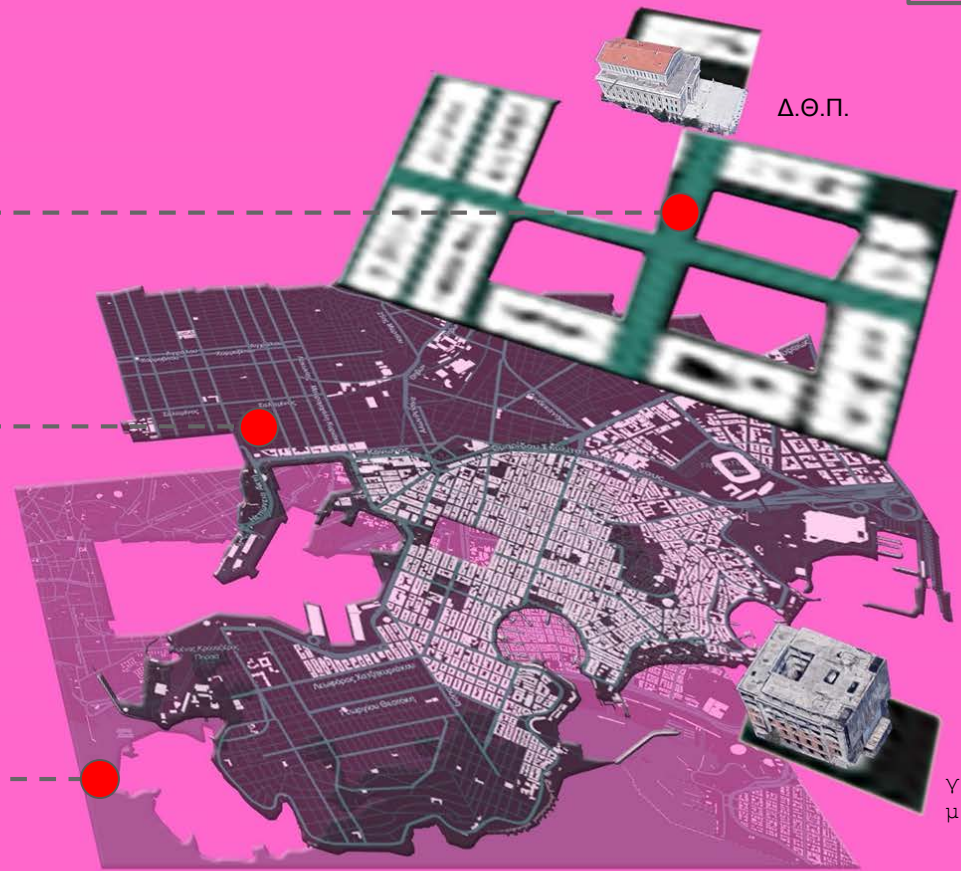

Τα τρία επίπεδα

επίπεδο
γειτονίας

επίπεδο
κέντρου πόλης

υπερτοπικό
επίπεδο

Δ.Θ.Π.

πάρκο εκκλησίας
(2η έξοδος μετρό)

πλατεία Κοραή
(1η έξοδος μετρό)

γιατί δικαστικού
μεγάρου Πειραιά

Κλίμακα ανάγνωσης της πόλης - άνθρωπος

Ο άνθρωπος

Εξίσου σημαντική κρίνουμε την ενεργοποίηση των πολιτών και την άμεση συσχέτιση και συμβολή τους στο έργο. Εκφράζοντας εμπειρίες, προτάσεις, σκέψεις, προβληματισμούς για τον χώρο όπου ζουν καθημερινά, μεταφέρουν τον παλμό της ζωής στην καρδιά του Πειραιά. Ο σχεδιασμός γίνεται όλο και πιο ζωντανός, στοχευμένος και άμεσος, δεν μένει απρόσωπος πίσω από τα σχεδιαστήρια.

Οι πολίτες οικειοποιούνται το έργο και μέσω της συμβολής τους στην διαχείριση του, το σέβονται, το έργο εκτιμάται, διατηρείται σε καλύτερη κατάσταση (καθαρό, συντήρηση) αλλά κυριότερα το χρησιμοποιούν, γεμίζοντας με ζωή την πλατεία, το κέντρο της πόλης. Θεωρούμε ότι μέσω αυτής της προσπάθειας οι πολίτες θα αποκτήσουν επιτέλους ενεργό ρόλο στην διαχείριση του δημόσιου χώρου και κατ'επέκτασιν του δημόσιου βίου.

Όραμα :

Δυναμικός σχεδιασμός της πλατείας Κοραή σε επίπεδο κέντρου Πειραιά και υπερτοπικά.

Διατηρούμε τον τοπικό χαρακτήρα όπου επισημάναμε στην πλατεία Κοραή. Η παρέμβαση μας εστιάζεται στην ενίσχυση του χαρακτήρα της πλατείας στα δυο επίπεδα, κέντρο πόλης και λεκανοπεδίου. Σκοπός μας είναι τα τρία επίπεδα να συνυπάρχουν ισορροπημένα και αρμονικά στον ίδιο χώρο.

Επιδιώκουμε την αφύπνιση και ενεργό συμμετοχή των πολιτών.

Ερώτημα: πώς να ξανά φέρουμε το χαρακτήρα του κέντρου στην πλατείας του Πειραιά.

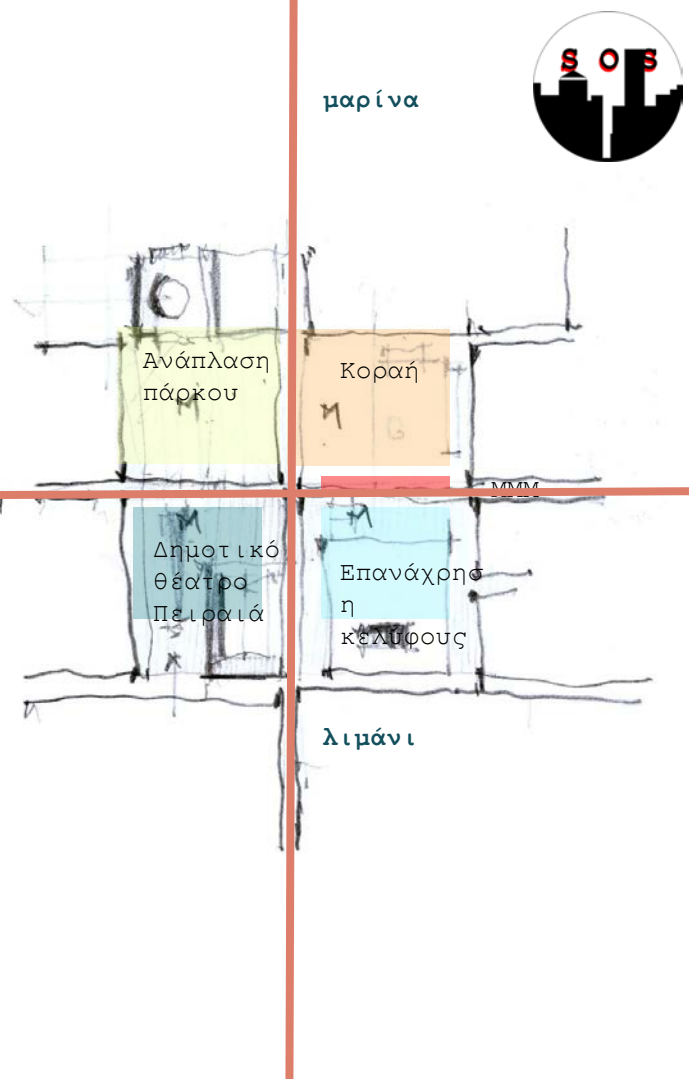
Δεν παραβλέπουμε και διατηρούμε τον τοπικό χαρακτήρα της πλατείας. Ταυτόχρονα επιδιώκουμε με τον σχεδιασμό μας να επαναπροσδιορίσουμε την δυναμικής μιας κεντρικής πλατείας μέσω της ελεύθερης κίνησης, μέσα από τα ματιά των νέων. Τέλος αναγνωρίζουμε την σημασία της πλατείας για το λεκανοπέδιο, το λιμάνι και την επαναπροσδιορίζουμε με μια συνολική αντίληψη του χώρου.

Σε υπερτοπικό επίπεδο:

Το σύνολο των οικοδομικών τετραγώνων (πλατειών) που περιλαμβάνουν το Δημοτικό θέατρο και το υπό κατασκευή έργο του μετρό προσδίδουν έναν υπερτοπικό χαρακτήρα στην περιοχή καθώς αποτελούν σημείο αναφοράς και αναγνώρισης για την πόλη του Πειραιά από τους επισκέπτες της που καταφθάνουν είτε μέσω λιμανιού από κάποιο νησί, είτε με κάποιο άλλο μέσο από το λεκανοπέδιο. Οι περισσότερες γραμμές ΜΜΜ διαθέτουν στάση στο οικοδομικό τετράγωνο του δικαστικού μεγάρου και επίσης υπάρχουν κέντρα έντονου πολιτιστικού ενδιαφέροντος, όπως το Δημοτικό θέατρο που προσελκύουν κόσμο από όλη την Αττική.

ΑθήναΑρχές Σχεδιασμού:

Με γνώμονα τα παραπάνω στοχεύουμε στην ενίσχυση του υπερτοπικού χαρακτήρα της πόλης προτείνοντας σε φορείς την επανάχρηση του κελύφους του Δικαστικού Μεγάρου και την μετατροπή του σε κέντρο πολιτισμού και ψυχαγωγίας, αλλά και την ανάπτυξη της πλατείας μπροστά από την εκκλησία σε πολιτιστικό πάρκο.

Σε επίπεδο κέντρου πόλης αναφερόμαστε στην πλατεία Κοραή

ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ:

(α) **στόχος:** για την πραγματοποίηση του οράματος μας χρειάζεται η πλατεία να αποκτήσει παλμό (μαζεύοντας και διασκορπίζοντας πλήθος ανθρώπων), κάτι που μπορεί να επιτευχθεί με την ελεύθερη, διάχυτη κίνηση των ανθρώπων στον χώρο της, καθώς την διασχίζουν. Στοιχεύουμε στην ενεργοποίηση των πολιτών στο θέμα της οικειοποίησης του δημόσιου χώρου με την λήψη αποφάσεων για την μορφή και την λειτουργία του.

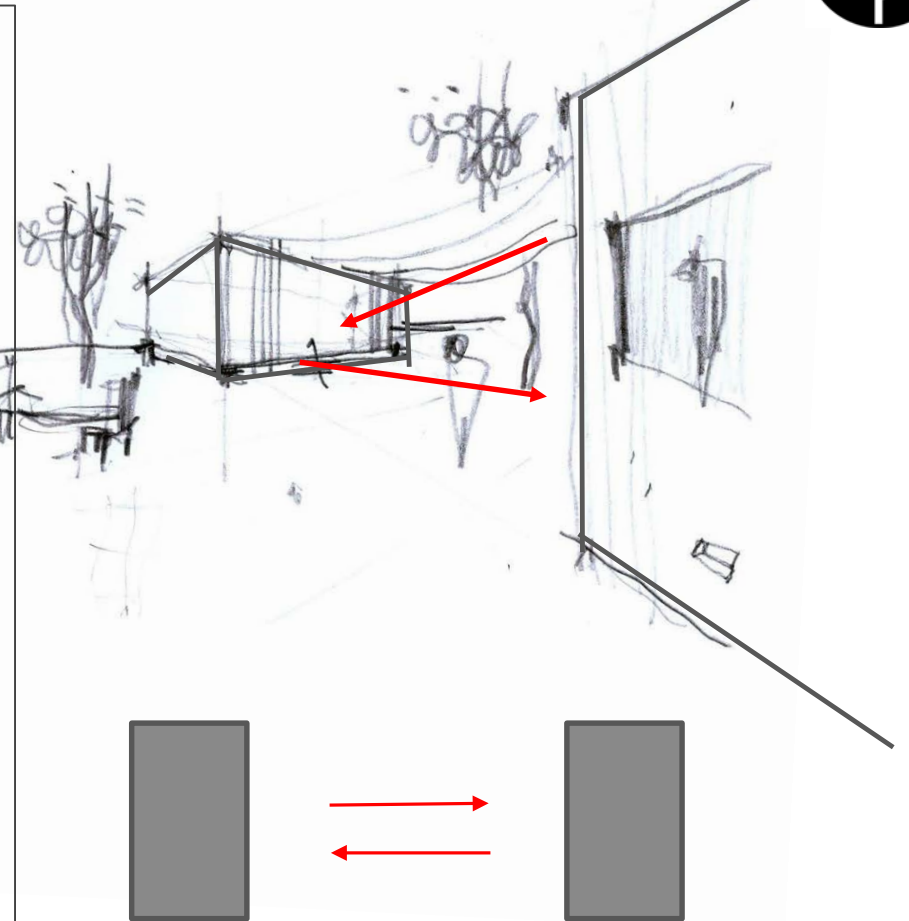
(β) **πώς:**

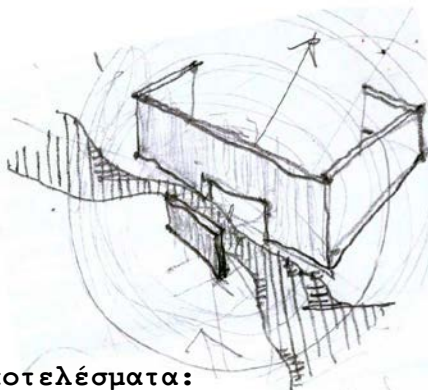
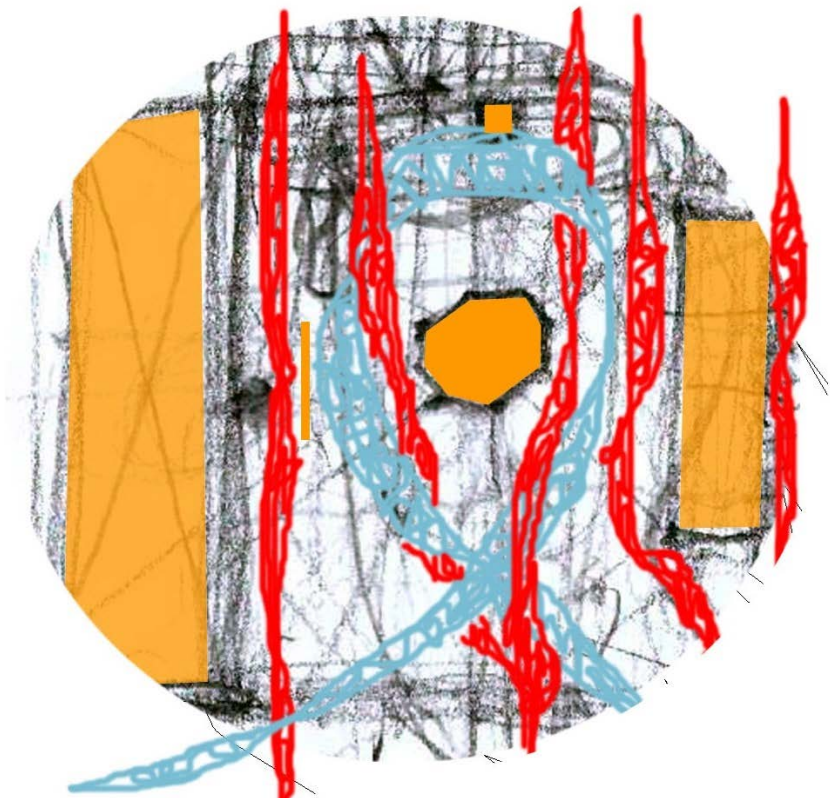
1/επανατοποθέτηση κιοσκιών, ελεύθερη διάταξη στον χώρο, διασπορά - μικροί πυρήνες (γίνονται δράσεις ενδιάμεσα στις μονάδες: πανιά, παραστάσεις, ημιυπαιθρια αγορά, πατινάζ, πύργο παιχνιδιού)

2/σημειακά ανοίγματα έργων μετρό "πρόσκληση συμμετοχής στο έργο"

3/ συμμετοχή δικτύου πολιτών και φορέων - ο πολίτης έχει λόγο στον "σχεδιασμό" της πλατείας και στην λειτουργία τους.

τρόπος προσέγγισης

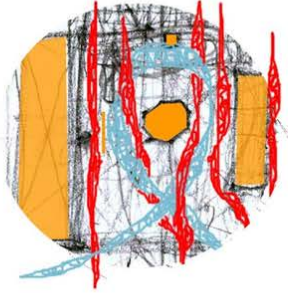

(γ)πιθανά αποτελέσματα:

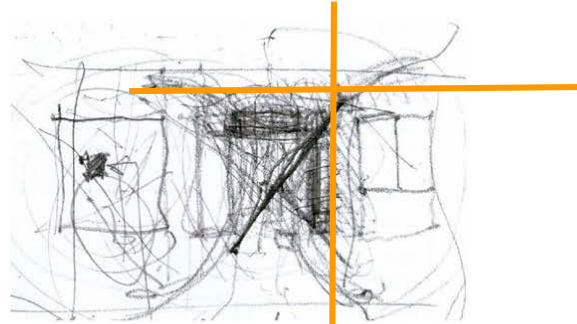
1/ενίσχυση του τοπικού εμπορίου με χρήσεις των μονάδων, όπως επεκτάσεις σημερινών καταστημάτων, περίπτερα, έκθεση νησιωτικών προϊόντων κτλ.

2/αύξηση του τοπικού χαρακτήρα της πλατείας και κατά συνέπεια της περιοχής και της πόλης του Πειραιά: οι πολίτες συμμετέχουν ενεργά στην παρέμβαση στην πλατεία, με αποτέλεσμα να οικειοποιούνται τον χώρο στον οποίο συλλογικά ζουν

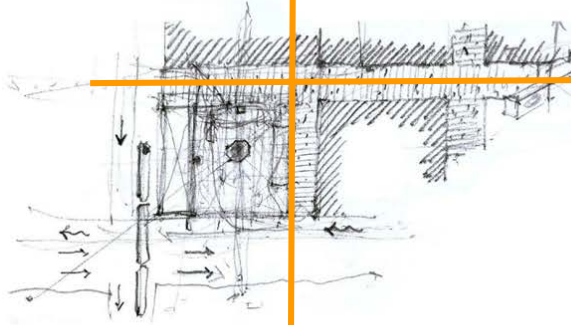

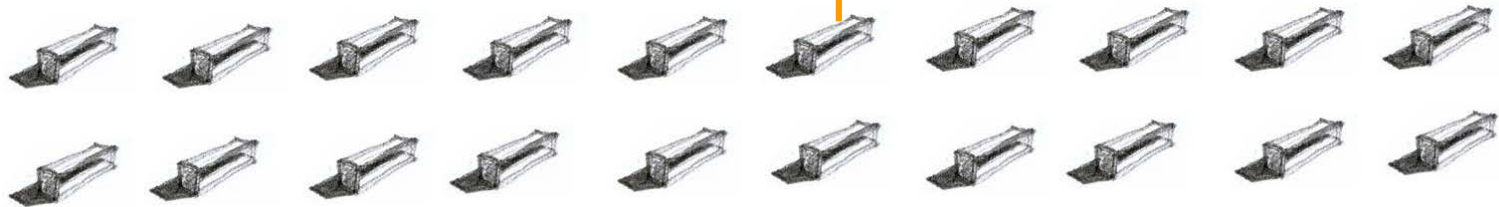
Κινήσεις όπου θα θέλαμε να δημιουργήσουμε μέσα στην πλατεία-ελεύθερη ροή

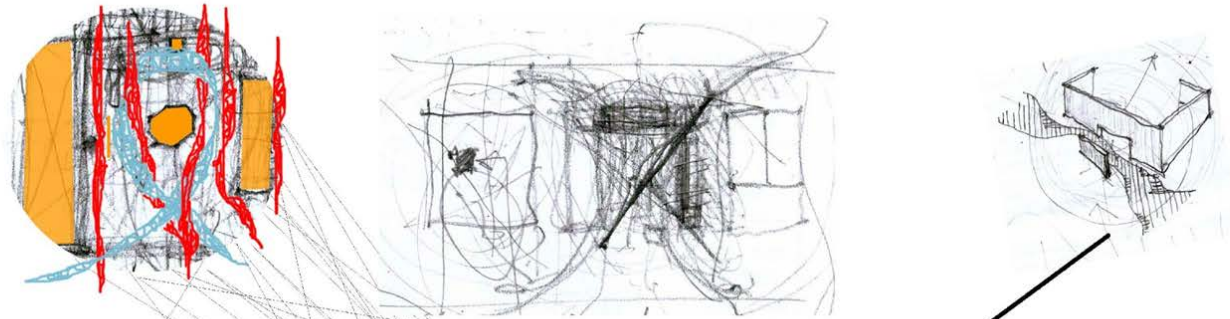

Υπάρχουσα κατάσταση-γραμμικές κινήσεις

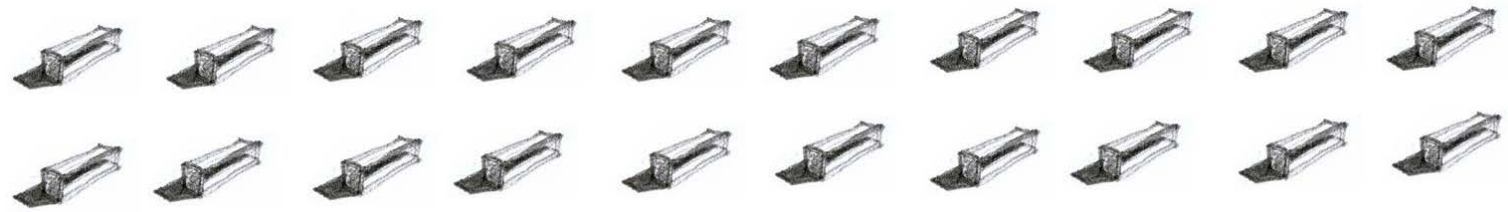
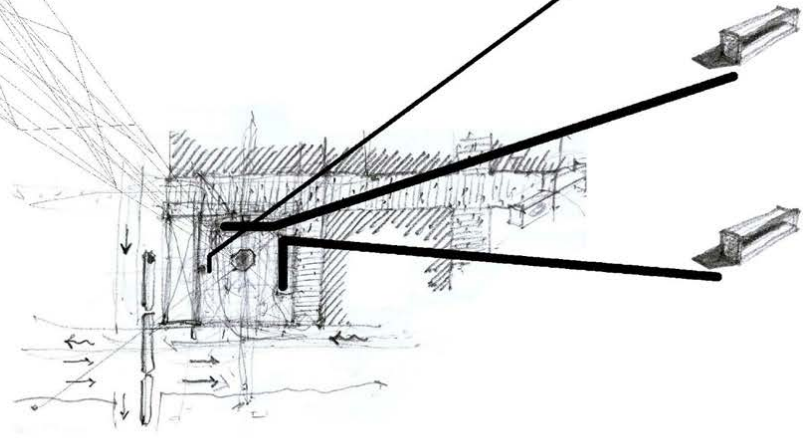
Παρεμβάσεις

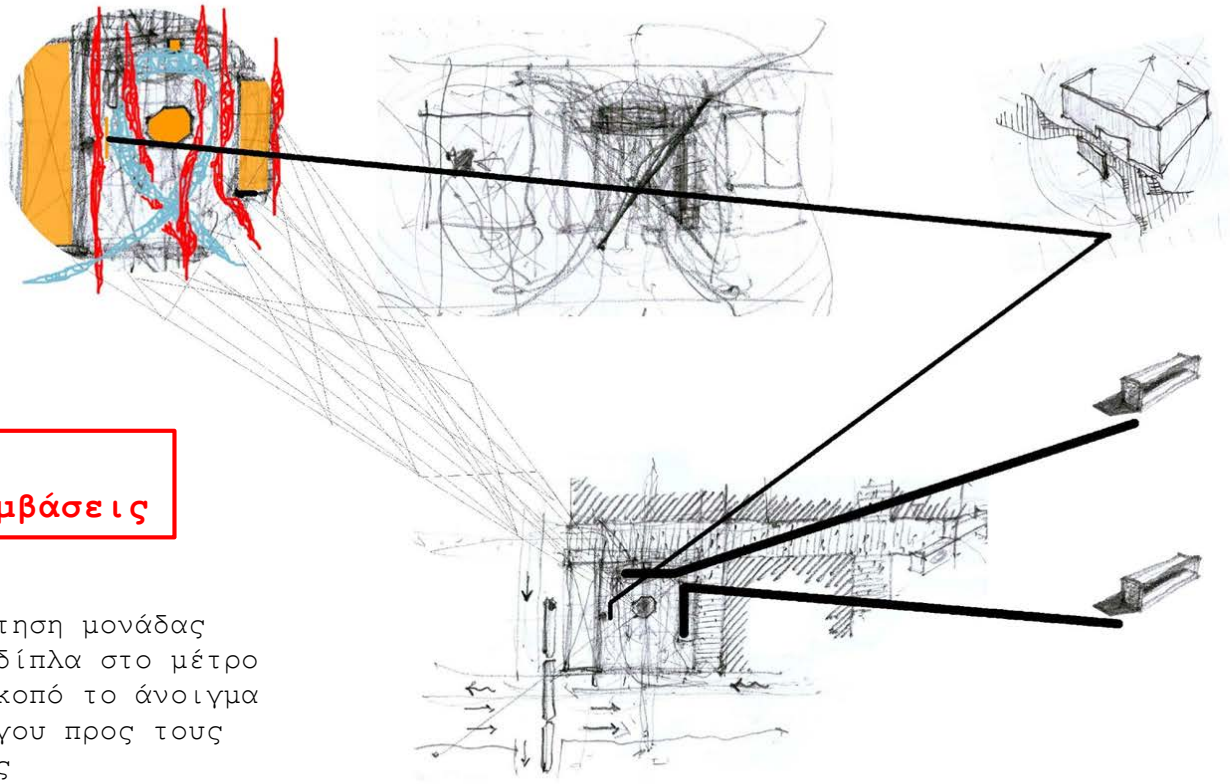

Παρεμβάσεις

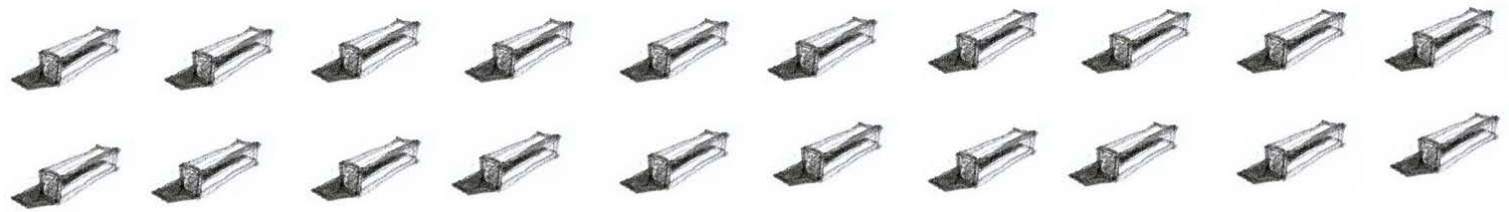
Αναγνωρίζουμε την υπάρχουσα διάταξη σε κίосκια συμπαγούς αυστηρού σχήματος. Επαναπροσδιορίζουμε αυτό το πρίσμα με μικρότερες πιο ελαφριές μονάδες

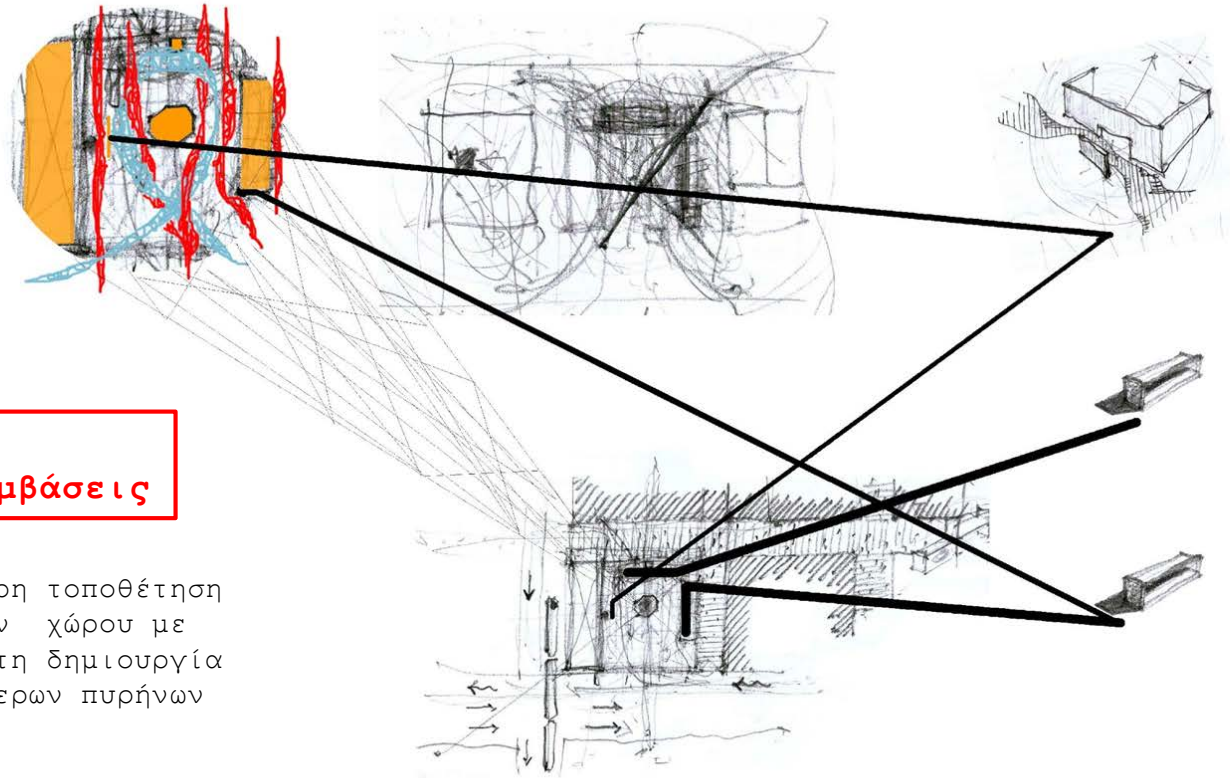

Παρεμβάσεις

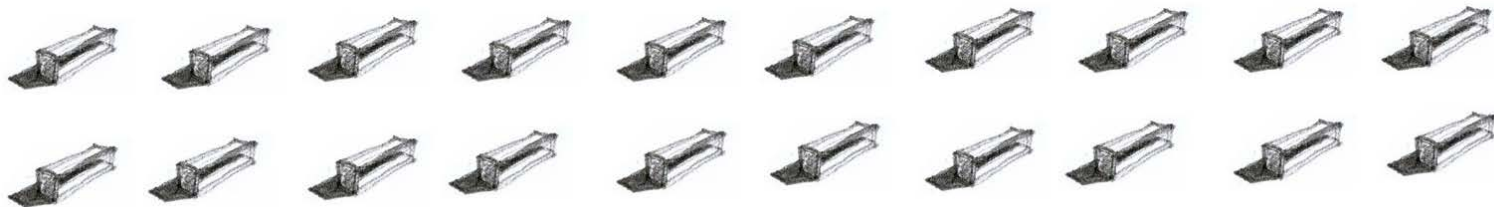
Τοποθέτηση μονάδας
χώρου δίπλα στο μέτρο
- με σκοπό το άνοιγμα
του έργου προς τους
πολίτες

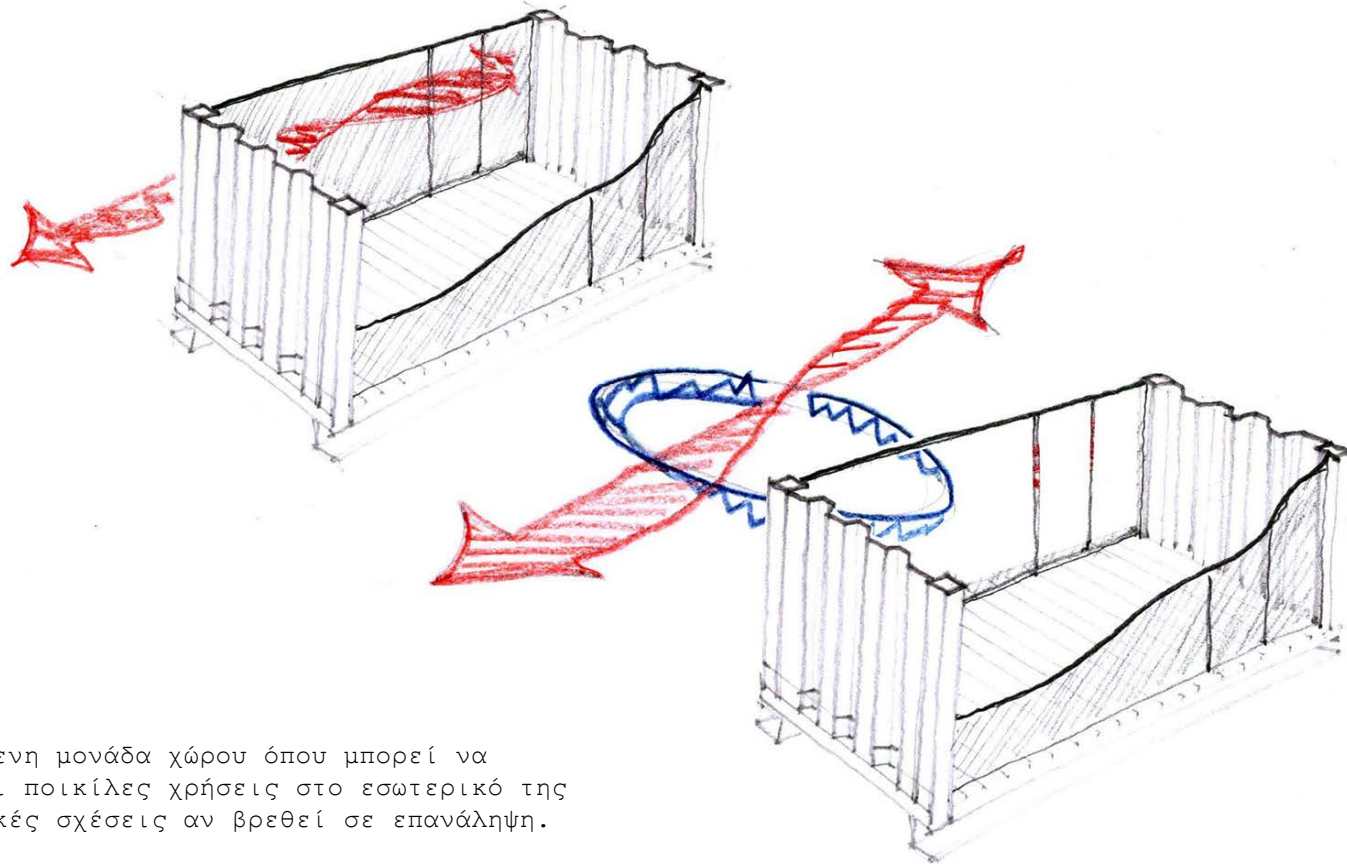

Παρεμβάσεις

Ελεύθερη τοποθέτηση
μονάδων χώρου με
σκοπό τη δημιουργία
μικρότερων πυρήνων
ζωής

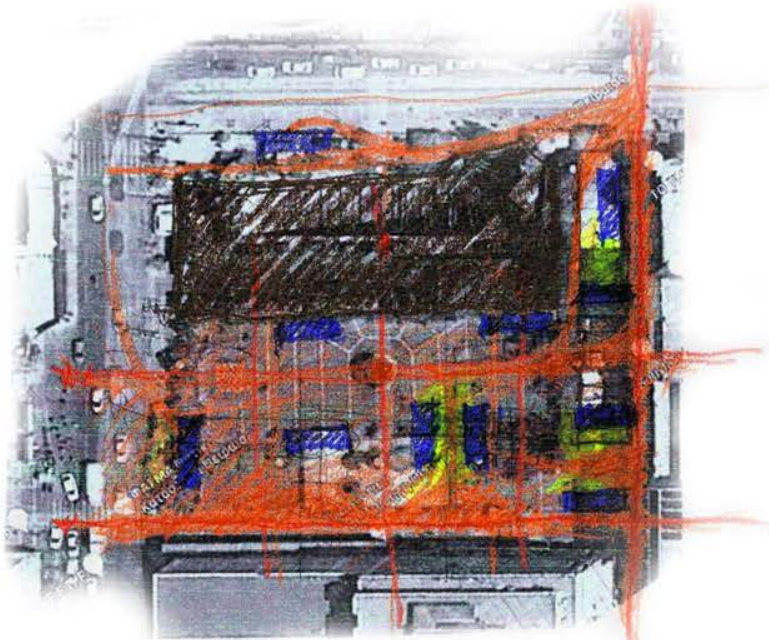

Πρόταση για μονάδα χώρου

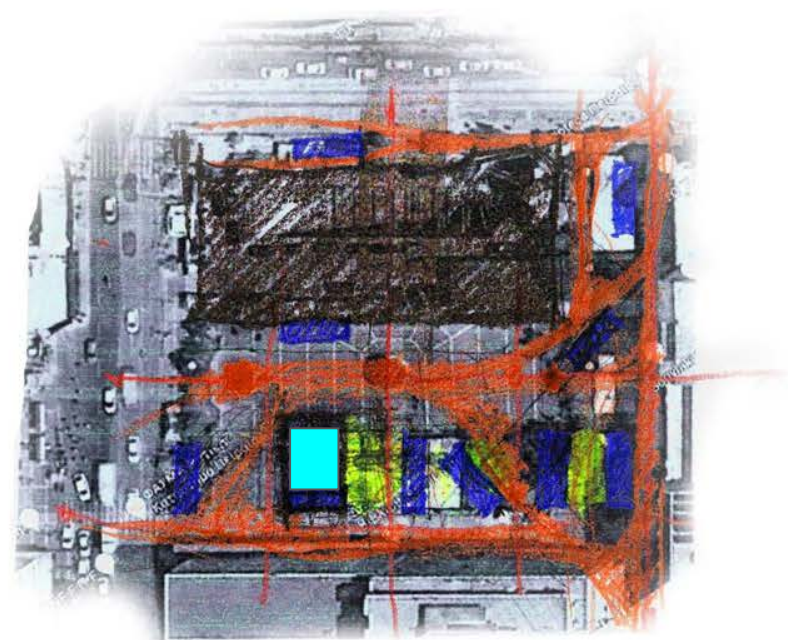

Μεταβαλλόμενη μονάδα χώρου όπου μπορεί να φιλοξενήσει ποικίλες χρήσεις στο εσωτερικό της και δυναμικές σχέσεις αν βρεθεί σε επανάληψη.

Πιθανές διατάξεις μονάδων στον χώρο της πλατείας.

Διάταξη των μονάδων στην πλατεία Κοραή σύμφωνα με τις ανάγκες της πλατείας μια τυπική μέρα. (καφέ, ενημερωτικές στάσεις, τοπικό εμπόριο)

Διάταξη των μονάδων στην πλατεία Κοραή σε περίπτωση παρέμβασης στον χώρο λόγω κάποιας περιόδου του χρόνου (εγκατάσταση πίστας πατινάζ και υπαίθριας χριστουγεννιάτικης αγοράς). Η διάταξη των μονάδων εξυπηρετεί τις παραπάνω λειτουργίες και διατηρεί παράλληλα τις επιμέρους σχέσεις (καφέ, ενημερωτικά πανέλα).

Συνεντεύξεις | Πειραιάς

-Φύλο:.....

-Ηλικία:.....

-Ασχολείστε με:

-Κάτοικος Πειραιά (ΝΑΙ/ΟΧΙ):

-Αν "ΝΑΙ": Θα ήθελες να συνεχίσεις να κατοικείς στον Πειραιά;

-Πότε καταλαβαίνεις ότι είσαι στον Πειραιά;

.....

-Αγαπημένο σημείο στον πόλη του Πειραιά;

.....

-Τι σας ενοχλεί στην πόλη του Πειραιά;

.....

-Τι είναι για εσάς το κέντρο του Πειραιά;

.....

-Τι θα θέλατε να αλλάξετε στο κέντρο του Πειραιά;

.....

-Πόσο συχνά και για ποιόν λόγο επισκέπτεσαι την Πλατεία Κοραή;

.....

-Πως πιστεύεις ότι θα εξελιχθεί μετά την ολοκλήρωση των έργων του μετρό;

-Θεωρείται σημαντική την συμμετοχή των νέων στις παρεμβάσεις όπου γίνονται στον δημόσιο χώρο;

.....

-Τι θα ήθελες να γίνει στον Πειραιά, πώς οραματίζεσαι το μέλλον του κέντρου, την δυναμική του;

Θα ήθελα να μου πείτε για την δυναμική της πόλης, τι χαρακτήρα θα θέλατε να έχει (με τις πλατείες, τα μουσεία, το λιμάνι);

π.χ.: η Νέα Υόρκη στην δεκαετία του '20 αποτελούσε επιβατικό και εμπορικό κέντρο, πλοία κατέφθαναν από όλη την Ευρώπη και εμπόριο, αποθήκες, καυσαέριο και φουγάρα συνυπήρχαν δημιουργώντας το μεγάλο εμπορικό κέντρο της Δύσης. π.χ.: το Ψυχικό είναι μια περιοχή που επικρατεί κατά μεγάλο ποσοστό η κατοικία, η εμπορική χρήση βρίσκεται στο εξωτερικό της περιοχής.

.....

Σκέψεις κατοίκων του Πειραιά- Συνεντεύξεις

- θα ήθελα να είναι πιο ζωντανή, εμπορική αλλά πιο ήσυχη. Να έχει μια πιο καλλιτεχνική βάση, να αξιοποιήσει τα αρχαία, τα μουσεία, την ιστορία της, εμπορικός αλλά και συνοικία
- θα ήθελα να είναι πιο όμορφη, πιο προσεγμένη, να βγαίνεις από το σπίτι σου και να χαίρεσαι να πηγαίνεις εκεί, π.χ. όπως τα Χανιά, που είναι όμορφη πόλη
- πιο οικογενειακή, πιο τουριστική, να πίνω τον καφέ μου σε μια ωραία πόλη
- να φτιαχτεί το μετρό, να γίνει ανάπλαση του οικοδομικού τετραγώνου απέναντι από την Κοραή, το οραματίζομαι σαν το Μοναστηράκι
- να την καθαρίσουν
- θα ήθελα να γίνει περισσότερο εμπορικό κέντρο με βάση το λιμάνι
- περισσότερη κίνηση, περισσότεροι άνθρωποι στους δρόμους και τα μαγαζιά το καλοκαίρι, δεν καταλαβαίνω πώς ένα λιμάνι δεν έχει κόσμο το καλοκαίρι, κόσμο να μένει και να περπατάει κοντά του
- περισσότερο γειτονιά, λιγότερο πόλη
- ο Πειραιάς ένα μεγάλο χωριό ήταν πάντα, θα ήθελα να συνεχίσει να είναι και μετά το μετρό
- θέλω να διατηρήσει μια εμπορική δυναμική σαν λιμάνι, αλλά μια δυναμική χωριού ως κοινωνία

(οι ερωτήσεις που έγιναν ακολουθούν το παραπάνω πρότυπο)

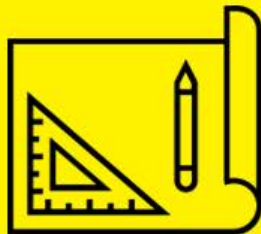
<http://www.polis2.thisisathens.org/paremvaseis/>

ΔΗΜΟΣ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ

THIS IS
ATHENS!

Μια πλατφόρμα κατάθεσης ιδεών των πολιτών για την βελτίωση της πόλης τους

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

_ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

-ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ

_ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

-ΟΔΗΓΙΕΣ

-ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

_ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

_ΟΜΑΔΑ

_BLOG

_PRESS CORNER

ΜΙΚΡΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ,
ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

THIS IS
ATHENS!

THIS IS
ATHENS!

Παραδείγματα

Παραδείγματα οικειοποίησης δημόσιου χώρου

Αυτοδιαχειριζόμενο πάρκο Ναυαρίνου

Ελεύθερο Αυτοδιαχειριζόμενο Πάρκο Ναυαρίνου και Ζωοδόχου Πηγής - Εμείς, Εδώ και Τώρα και για Όλους Εμάς

μετατροπή σε λαχανόκηπο από τους πολίτες

χρήση ψυχαγωγίας και παιχνιδιού

χρήση υπαίθριου κινηματογράφου

Προγενέστερα και έως το 2008, το οικόπεδο χρησιμοποιούνταν ως πάρκινγκ ώσπου με πρωτοβουλία της επιτροπής κατοίκων Εξαρχείων και των τοπικών συλλόγων ο χώρος μετατράπηκε σε ανοιχτό αυτοδιαχειριζόμενο πάρκο.

Η ενέργεια αυτή, τροφοδοτείται καθημερινά από ένα δίκτυο πολιτών που δρουν στον χώρο του πάρκου, κάνοντας διάφορες εκδηλώσεις, ανοιχτές συζητήσεις, παρέχοντας τρόφιμα και αγαθά σε πολίτες που έχουν ανάγκη.

Η οικειοποίηση του συγκεκριμένου χώρου ξεκινά από τον τρόπο που διεκδικήθηκε και συνεχίζει να ενισχύεται μέσω της χρήσης του και των εγκαταστάσεων που οι πολίτες του έχουν προσδώσει.

Παραδείγματα Οικειοποίησης Δημόσιου Χώρου

Φοιτητικές εστίες στην Κοπεγχάγη

Οι φοιτητικές εστίες στην Κοπεγχάγη διαρθρώνονται σε ομάδες των έξι κοντέινερ η κάθε μια που σχηματίζουν τριγωνικές γεωμετρίες. Κάθε ομάδα διαθέτει μια κοινή αυλή που λειτουργεί ως χώρος εκτόνωσης των έξι ιδιωτικών εστιών.

Οι εστίες είναι ιδιωτικές και διαθέτουν ατομική κουζίνα και χώρο υγιεινής. Σε ορισμένες οροφές τοποθετούνται ηλιακοί θερμοσίφωνες, ενώ οι υπόλοιπες είναι προσβάσιμες από τους φοιτητές ως ελεύθεροι χώροι.

Η πρόσβαση σε κάθε ομάδα εστιών γίνεται μέσω γέφυρας, καθώς επίσης και η επιμέρους συνδέσεις μεταξύ των ομάδων, δημιουργώντας ένα δίκτυο μονάδων εστίασης με πρωταγωνιστές τους φοιτητές.

Ενδιαφέρον δημιουργεί το περιβάλλον στο οποίο εντάσσεται το έργο, καθώς βρίσκεται σε θάλασσα, καταφέρνοντας έτσι ο άνθρωπος να οικειοποιηθεί μέσω της λειτουργίας της μόνιμης κατοίκησης το υδάτινο στοιχείο.

Κατοικία της Cocomat

Παράδειγμα επανάχρησης κοντέινερ με ξύλινο υλικό επένδυσης και οικιακό εξοπλισμό. Στο πρίσμα έχουν γίνει τα απαραίτητα ανοίγματα σύμφωνα με τις ανάγκες του έργου.

www.cocomat.com

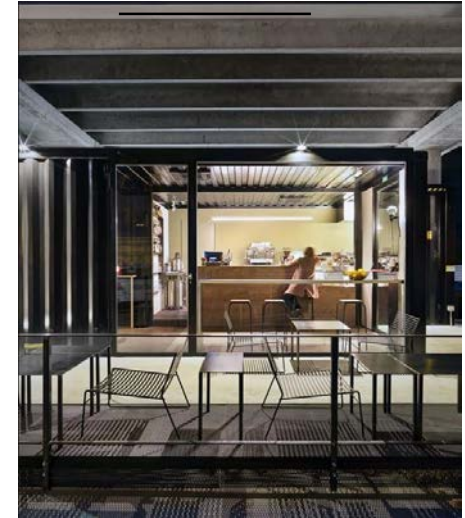
Καφέ σε σιδηροδρομικό σταθμό στη Δανία

Παράδειγμα καθ' ύψους τοποθέτησης πρισμάτων-κοντέινερ με διαφανείς πληρώσεις στους δημιουργούμενους χώρους.

<https://www.dezeen.com/2013/10/29/bar-neveld-noord-railway-station-by-nl-architects/>

B1 container cafe

Παράδειγμα προσθήκης χώρου αναμονής και καφέ ανά, εσα σε ένα στάδιο και ένα πλυντήριο αυτοκινήτων στην Δανία. Χρησιμοποιήθηκαν τρία μεταλλικά κοντέινερ διαφορετικού μεγέθους και απλής γεωμετρίας και αισθητικής.

<http://www.archilovers.com/projects/218774/b1-container-cafe.html>

Συμπεράσματα

Συμπεράσματα

Οι παρεμβάσεις στον δημόσιο χώρο απαιτούν την ανάγνωση της περιοχής χωρικά, λειτουργικά και κοινωνικά. Οι άνθρωποι, οι χρήστες πρωταγωνιστούν στον σχεδιασμό και αυτός θα πρέπει να γίνεται με γνώμονα τα παραπάνω και με έναν τρόπο που να ισορροπεί ανάμεσα σε αυτούς, το έμβιο στοιχείο και το άψυχο, που είναι τα κτήρια, οι δρόμοι, οι πλατείες. Μόνο έτσι αυτά μπορούν να πάρουν πραγματική υπόσταση και ζωή και να μιλάμε πλέον για έναν ζωντανό, ροϊκό και συνεχές χώρο. Ειδικά όταν ο πολίτης έχει δικαίωμα και λόγο στις παρεμβάσεις ο χώρος αποκτά προσωπικότητα, γίνεται οικείος και φιλικός.

Οφείλουμε, λοιπόν, ως αρχιτέκτονες ή πολεοδόμοι, να ακούμε περισσότερο τις ανάγκες των ανθρώπων, να αφουγκραζόμαστε τους ρυθμούς της ζωής, άρα και του χώρου, γιατί αυτός εμποτίζεται από τις συνεχείς και άλλοτε πρόσκαιρες προσπάθειες των πολιτών να τον οικειοποιηθούν.

Ο Πειραιάς μας έδωσε την ευκαιρία να επαναπροσδιορίσουμε τον χαρακτήρα και την δυναμική του ως μια σημαντική, λόγω του λιμανιού κυρίως, πόλη. Αποτελεί μια πόλη εμπορική, εργατική, γεμάτη ιστορία, που διατηρεί παρόλα αυτά χαρακτηριστικά συνοικίας, στοιχεία που ο κάθε άνθρωπος, ως μονάδα, αναζητά και βρίσκει σε ένα χωριό.

...θέτουμε ερωτήματα για το μέλλον

Με την μελέτη μας και την πρόταση μας **προτείνουμε μια νέα μέθοδο** όπου συνεργάζονται και αλληλοεπιδρούν αρμονικά φορείς και πολίτες. Ερωτήματα μας γεννήθηκαν κατά πόσο μπορεί να λειτουργήσει αυτή η συνεργασία και τους καρπούς που μπορεί να αποφέρει.

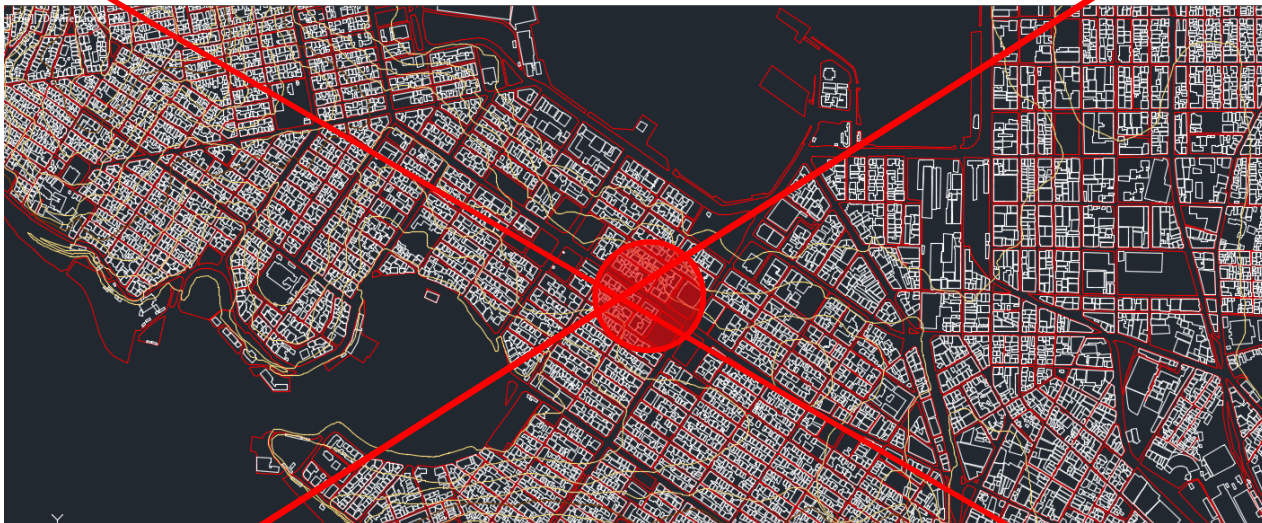
Αναρωτιόμαστε, αν αυτή η μέθοδος μπορεί να συνεισφέρει στην εξέλιξη της κοινωνίας, αν θα συνέβαλε στην ευαισθητοποίηση των πολιτών πάνω σε κοινωνικά ζητήματα γιατί πλέον ο ίδιος παίρνει στα χέρια του την κατάσταση.

Και **θέτουμε το ερώτημα**: τι χρειάζονται οι σύγχρονες κοινωνίες και ο σύγχρονος άνθρωπος για να κινητοποιηθούν, να αλληλοεπιδρούν συνειδητά και να λειτουργούν και πάλι σε σύνολο έχοντας αρμονία.

Αναζητάμε δυναμικές κοινωνίες του αύριο και θεωρούμε ότι απαιτούν ενεργούς πολίτες όπου κινητοποιούνται και δεν μένουν απαθείς στην πόλη και τις εξελίξεις. Με σκοπό, την εξέλιξη της σημερινής κοινωνίας, θέτοντας τα θεμέλια για γέρους δεσμούς μεταξύ των ανθρώπων αλληλεγγύης και αλληλοσεβασμού, πρωτοπορία, όραμα, θέτοντας στο επίκεντρο τον άνθρωπο σε άμεση συνεργασία μαζί του, κάτι που λείπει από το σήμερα.

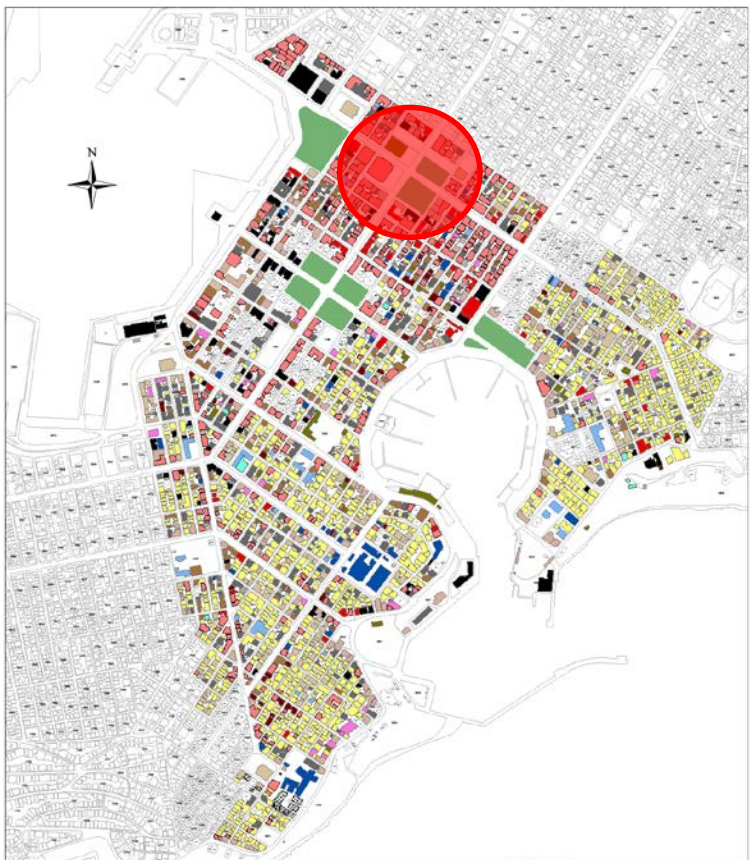
Παράρτημα

Χάρτης 1

Συσχετισμός πλατείας με την γύρω περιοχή

Παρατηρώντας έναν ευρύ χάρτη της περιοχής του Πειραιά και εντοπίζοντας την πλατεία Κοραή παρατηρούμε ότι είναι τοποθετημένη κεντροβαρικά της συνολικής περιοχής ισαπέχοντας από το Λιμάνι (εμπορικό και επιβατικό) και από το Πασαλιμάνι (ψυχαγωγία, τοπικό εμπόριο) και ισαπέχοντας από την πειραιϊκή αλλά και την είσοδο- σύνδεση του Πειραιά με την Αθήνα.

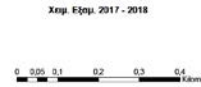

Αξιολογητές:
 1. Κωνσταντίνος Ειρικός, Καθηγητής
 2. Ελένη Παπαδοπούλου, Δασκάλισσα Καλλιέργειας
 3. Μιχάλης Μάκρας, Επίκουρος καθηγητής (Επιστημονικός)
 4. Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Δρ. Αρχιτεκτονικών Μεθόδων (Ε.Μ.Π.)
 6. Αργεννώλη Βασιλαράκη, Δρ. ΕΜΠ, Έργο Αρχιτεκτονικών Μεθόδων (Ε.Μ.Π.)

ΕΡΓ. επιβλεπόμενο και επιμέλεια σχεδίων
 Επαγγελματίας Έργο: Δρ. Υποπρόεδρος Μουσείου Ε.Μ.Π. ΕΠΕΘ
 Κωδικός Φωτογράφισης: Αρχιτεκτονικών Μεθόδων ΕΜΠ Υ.Ε.Δ.

Οι σχέσεις, περιέχονται οτιδήποτε σχετίζεται με θέματα διδασκαλίας των Αρχιτεκτονικών, με κεντρικό ή επιπλέον, οι σχέσεις των φοιτητών που υποβάλλονται να αξιολογηθούν.

Ε.Μ.Π. - ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
 ΜΑΘΗΜΑ : ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ Ι
 Χρημ. Εξήμ. 2017 - 2018

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Επιβλεπόμενα κτίρια	Ανεπίτρεπτες
Αλλογενές εγκαταστάσεις	Παράνομα - Γκαρ, Τρόικα
Μουσεία, Ερευνητικά, Συναγώγες	Κατανομή, Στάσεις
Εκπαιδευτικές	Προσωπική υπηρεσία
Επιβλεπ. Ανεπίτρεπτες	Υπό ανέγερση
Κατανομή	Χαλαράκια, Ακαθόριστα, Μεταφορές
Ανεπίτρεπτες	Καμπί (2007)
Ανεπίτρεπτες	Πολύκατοι
Ανεπίτρεπτες	Παύσιες - Ελεύθερα κενά κτίρια

Πηγή χάρτη :
<https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12456> ψηφιακό υλικό από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία Ι

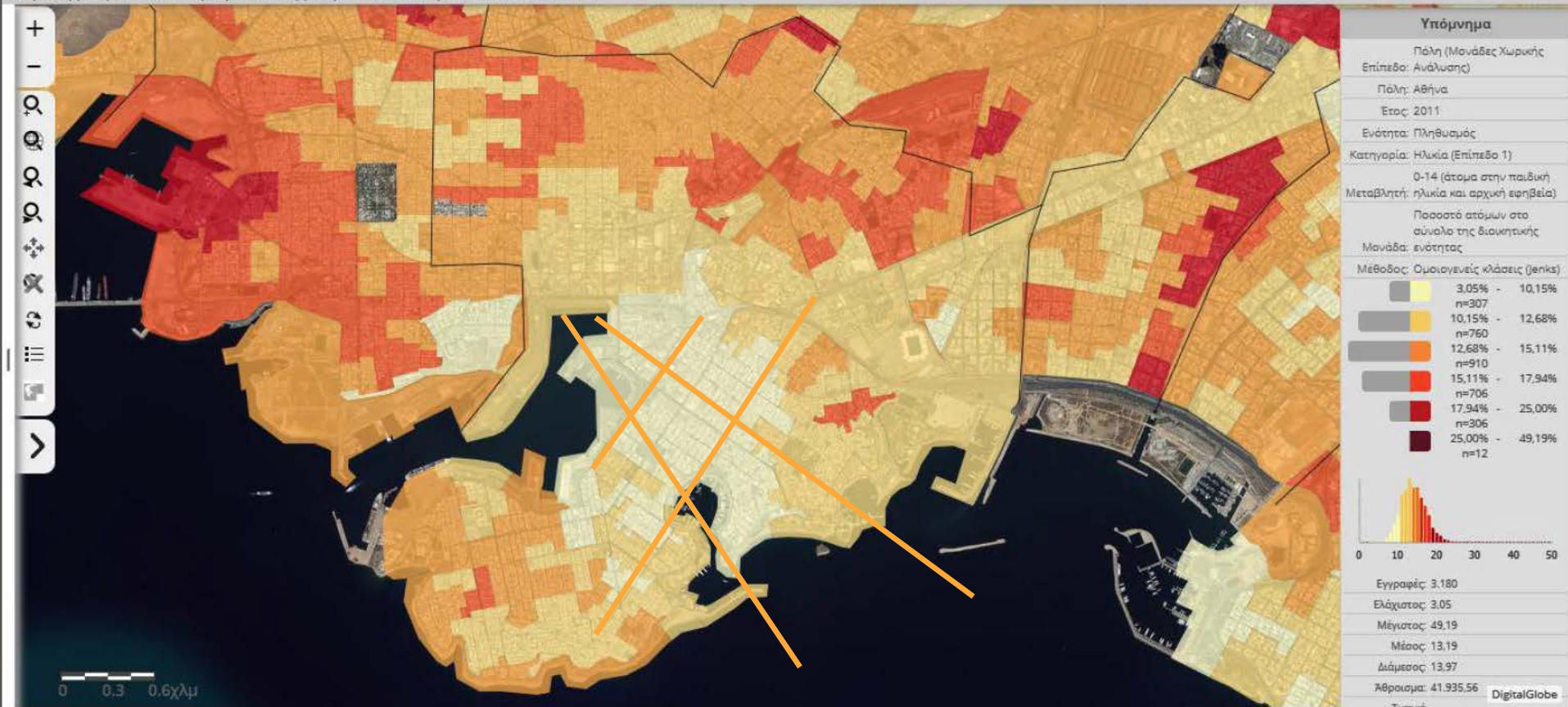
Χάρτης 1

Πηγή χάρτη :

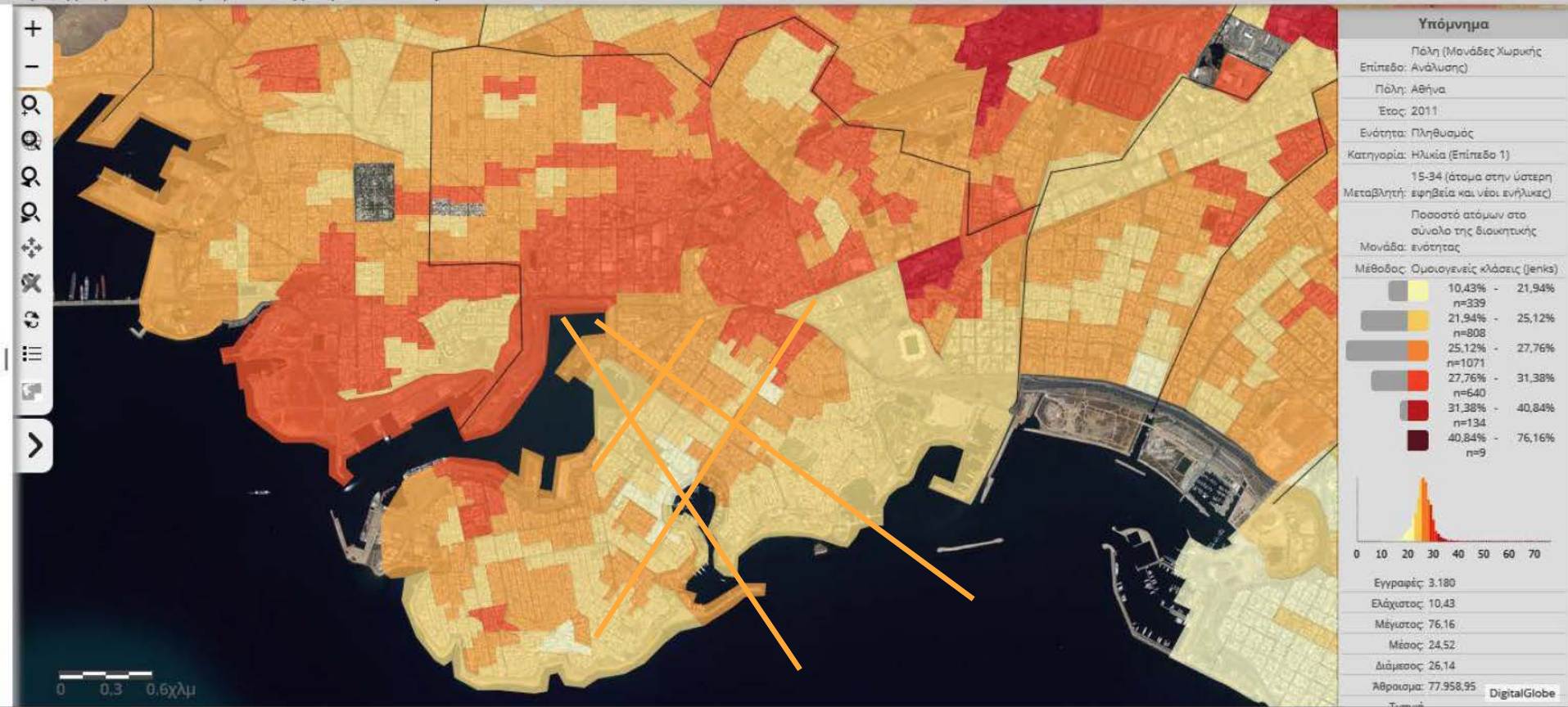
<https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12149>

ψηφιακό υλικό από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία Ι το οποίο αναφέρεται σε χάρτες από το «Πανόραμα» και την απογραφή του 2011.

Πηγή χάρτη :
<https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12149>

ψηφιακό υλικό από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία Ι το οποίο αναφέρεται σε χάρτες από το «Πανόραμα» και την απογραφή του 2011.

Πηγή χάρτη :

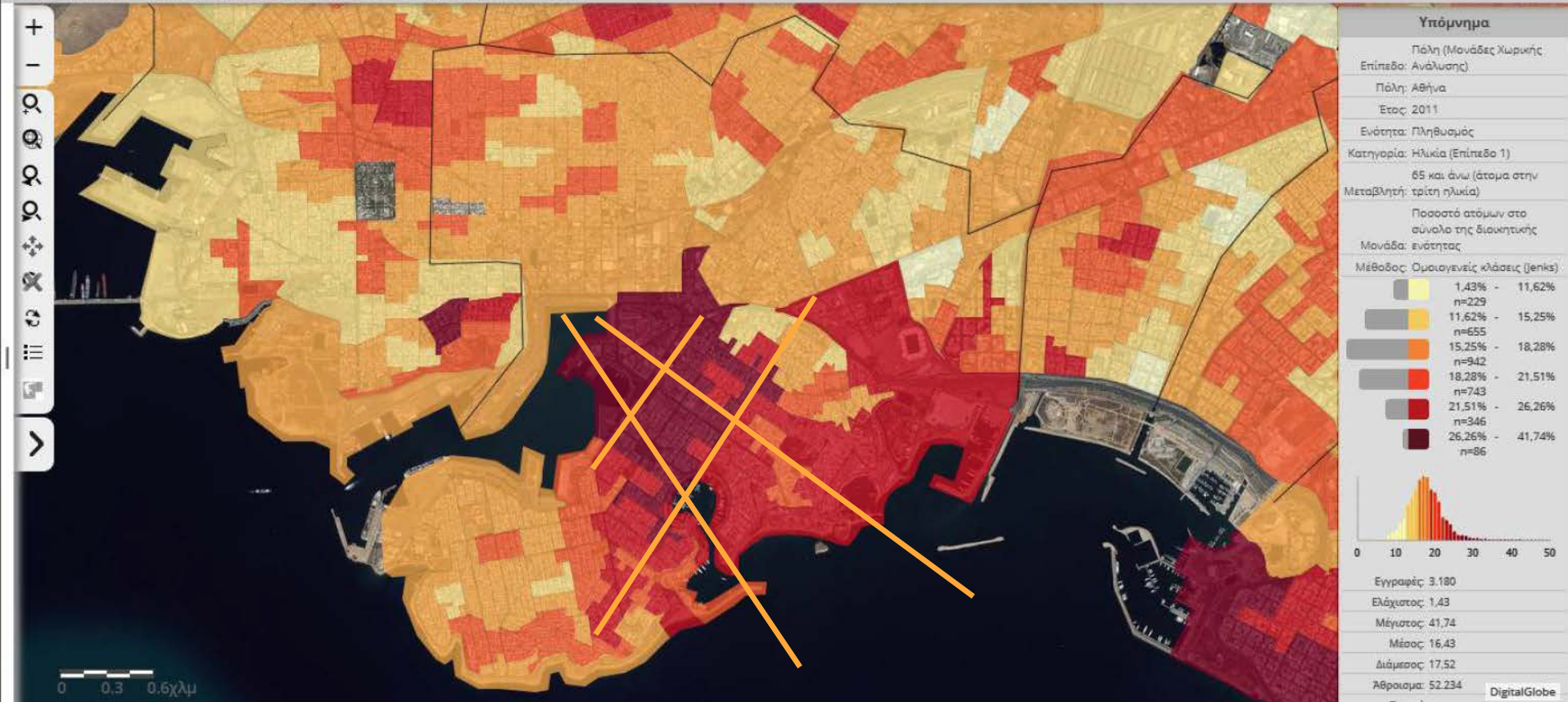
<https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12149>

ψηφιακό υλικό από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία Ι το οποίο αναφέρεται σε χάρτες από το «Πανόραμα» και την απογραφή του 2011.

Πηγή χάρτη : <https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12149>

ψηφιακό υλικό από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία Ι το οποίο αναφέρεται σε χάρτες από το «Πανόραμα» και την απογραφή του 2011.

Πηγή χάρτη : <https://www.arch.ntua.gr/node-resources/759#resource-12149>

ψηφιακό υλικό από την ιστοσελίδα του μαθήματος πολεοδομία Ι το οποίο αναφέρεται σε χάρτες από το «Πανόραμα» και την απογραφή του 2011.